Anul al 58-lea | 12 Pagini | EXEMPLARUL { In Romania 3 lei / In străinătate 6 lei | 12 Pagini

Taxa postală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 54 Joi 27 Februarie 1941 C I

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUICI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

PROBLEMA SANITARĂ LA SATE

Puterea de vitalitate a neamului e în funcție de pregătirea sufletească și de starea sanitară a straturilor sociale, în deosebi a țărănimii, din care se recrutează elemente de împrospătare a valorilor spirituale.

Țărănimea fiind isvorul de energie națională e nevoe să se asigure populației satelor condițiuni de desvoltare nu numai sub raportul cultural și economic, ci și sub cel sanitar.

Asistăm dealtfel de ani de zile la dezbaterea problemei sănătății publice în mediul rural, dar s'a realizat prea puțin față de ce trebue făcut. Sub toate guvernele și regimurile politice de până acum s'au făurit legi și regulamente, s'au întocmit programe și s'au dat soluții de ordin sanitar, fără însă să se ajungă la o înfăptuire practică pe teren.

Complicații de ordin administrativ, un biurocratism formalistic și costisitor care a prins ca într'un păenjeniș toate ramurile activității de stat, au pătruns adânc și în domeniul sanitar, paralizând inițiativele și îngreunând desfășurarea unei acțiuni eficace.

Luminoasa expunere a actualului ministru al sănătății publice d. prof. dr. P. Tomescu, făcută zilele trecute în consiliul superior sanitar, arată lămurit că departamentul pe care-l conduce are nu mai puțin de 201 legi și regulamente, ceiace creiază mari dificultăți în administrație și dă naștere la complicații juridice.

Cu drept cuvânt, socotește d-sa, că din toată această imensă legiferare sanitară, în care te pierzi ca într'un labirint, trebue să se făurească o singură lege sanitară, adaptată spiritului, nevoilor și posibilităților de realizare a țării noastre.

Concepția greșită din trecut, că prin legiferări cu toptanul se rezolvă și problemele vitale ale țării, nu mai poate dăinui.

In starea sanitară a satelor intervin condițiuni pe care noul ministru al sănătății nu a ezitat să le precizeze cu toată competența omului de știință și cu grija pe care o pune în această problemă.

„Sănătatea poporului nostru nu poate fi ameliorată — spune d-sa — numai prin măsuri de ordin sanitar, întrucât ea depinde foarte mult de starea economică și culturală a populației.

„Deaceea trebue făcut un plan de lungă durată pentru ridicarea generală a vieții noastre rurale.

„Până atunci, ministerul sănătății va căuta să promoveze toate metodele de acțiune în domeniul medicinei preventive și curative".

Toată atențiunea va fi desigur îndreptată în primul rând asupra boalelor sociale care mineazā sănătatea populației de la sate.

E nevoie de o intensă propagandă sanitară în mediul rural pe care s'o facă medicii specialiști în igiena socială, în fitozologie, în pediatrie și în sifiligrafie, pentru ca sătenii să-și poată da seama de primejdia maladiilor sociale, cu urmări grave pentru ei, dar mai ales pentru urmași.

In acest scop trebuie sporit numărul medicilor la sate, în care populația să aibă încredere și să le asculte sfaturile.

Fără medici suficienți în mediul rural, orice acțiune sanitară, întreprinsă sporadic, nu poate duce la rezultatele dorite.

Introducerea normelor de igienă individuală la sate presupune deasemeni construirea de băi și cuptoare de deparazitare.

Problema cea mai gravă însă și în care țara noastră bate recordul este aceea a mortalității infantile. Atâția copii mor chiar de la naștere din lipsă de moașe cu diplomă, iar alții pier până la un an, din necunoașterea celor mai elementare condițiuni de creștere și îngrijire.

Sunt și acum sate unde nașterile sunt asistate de câte o babă, care trece drept doctorul satului, iscusită în descântece și burueni de leac și care „tae buricul copilului", cu foarfecele de croitorie, neștiind ce este sterilizarea, în asemenea împrejurări.

Tabloul dureros de trist al acestei situații ni-l dă tot d. ministru al sănătății. Nu avem maternități decât în 19 județe din cele 48 ale țării, cu 900 paturi, deși avem aproximativ 400.000 de nașteri anual.

Serviciul de puericultură avem numai în 13 județe cu 880 paturi.

Iată o situație îngrijorătoare pentru sănătatea și vitalitatea poporului nostru, a cărei remediere se impune prin orice sacrificii din partea statului.

UN MESAGIU AL DUCELUI CĂTRE D. GENERAL ANTONESCU

Excelența Sa d. Pellegrino Chigi, ministrul Italiei la București, a transmis d-lui general Antonescu următorul mesagiu din partea d-lui Mussolini:

Ducele aprobă călduros atitudinea fermă pe care Conducătorul Statului Român a avut-o față de Anglia.

D. Mussolini a apreciat foarte mult acțiunea rectilină a guvernului român care a tăiat în mod net orice manevră britanică ce ar mai fi fost posibilă, confirmând astfel, fără cel mai mic echivoc, solidaritatea României cu puterile Axei.

IN CHINA

Trupe japoneze urmărind armatele mareșalului Ciang Kai Shek în deltaraului Perl.

IMPORTANȚA STRATEGICĂ A LIBIEI ȘI SITUAȚIA DIN ORIENT

CAMPANIA AFRICANĂ ȘI CANALUL SUEZ

In cuvântarea ce a pronunțat-o în ziua de 23 Februarie c., în sala Teatrului Adriano din Roma, d. Mussolini, șeful guvernului fascist, s'a ocupat și de războiul din Africa de nord și orientală. D-sa a declarat că Libia, recucerită de fascism a fost considerată totdeauna „punctul strategic cel mai important".

In adevăr, Libia prin situația sa geografică, prin coasta sa mediteranee, ce se întinde dela Tripoli până la est de Bardia și prin vecinătatea sa cu Egiptul, prezintă o importanță strategică mai mare decât Africa orientală italiană (Eritreea, Abisinia și Somalia), din cauza apropierei deltei Nilului și a canalului Suez de zona frontierei sale orientale (Cirenaica).

De aceea prima grijă a Italiei, după sfârșitul războiului mondial, a fost ocuparea efectivă, pacificarea și colonizarea sistematică a Libiei și apoi întărirea progresivă a forțelor sale armate; organizarea unor baze navale și aeriene la Tripoli, Bengasi, Derna, Tobruk și Bardia; construirea șoselei strategice de 1820 km. lungime în zona litoralului, între Tripoli și est de Bardia și crearea de posturi militare fortificate în zona frontierei orientale a Cirenaicei.

Incă din 1935, de teama închiderii canalului Suez de către englezi, atunci când se pregătea atacul Abisiniei, guvernul italian a decis întărirea diviziei mixte din Libia cu noi divizii metropolitane, — sporind efectivul corpului de armată din provincia Cirenaicei la 75.000 de oameni — și a luat măsuri pentru militarizarea zonei frontierei orientale spre Egipt.

Pentru întâia oară în epoca modernă această zonă de frontieră, care dela romani încoace a fost lipsită de apărare, a luat din 1935 caracterul unei zone militare. In 1938 italienii au întărit posturile principale militare din această zonă, oazele Giarabub și Kufra, cu un sistem modern de fortificații, adaptat cerințelor regionale și operațiunilor din deșert.

Postul Giarabub e la sud de portul Bardia și la est de oaza Djaba; iar postul Kufra, la sud-vest de cel dintâi. Distanța între Kufra, Bardia sau Bengasi este de aproape 700—800 km.

Numai drumuri pentru caravane leagă Giarabub și Ku-

(Continuare în pag. 2-a)

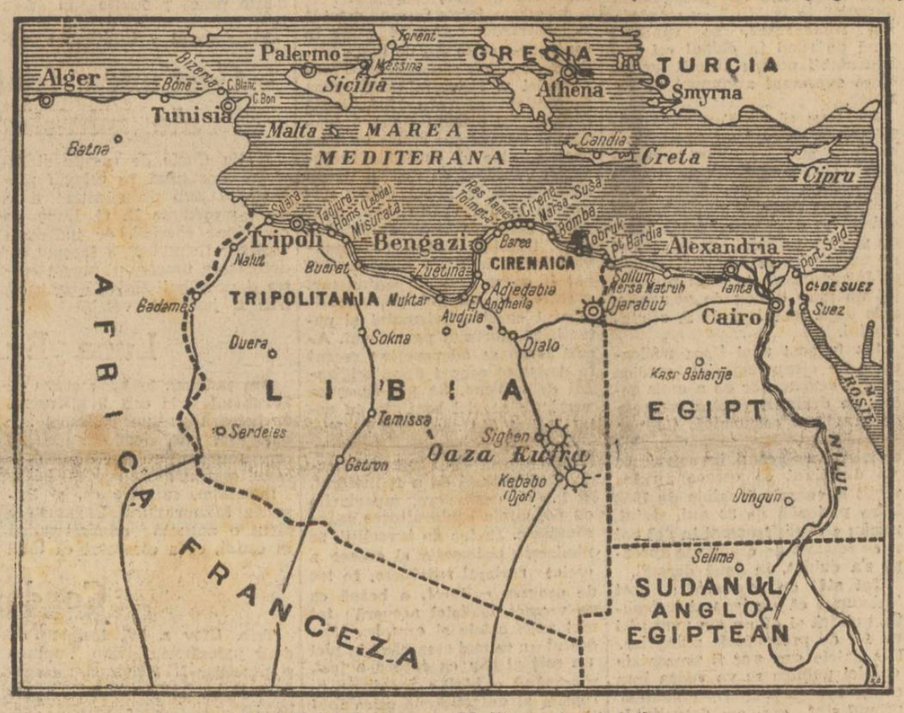

Libia, Egiptul și zona Mediteranei orientale.

SE VA INFĂPTUI AGRONOMUL COMUNAL ȘI MUNCA OBLIGATORIE

Suntem țară agricolă, înainte de toate și noua ordine economică a Europei ne impune întoarcerea la pământ și preocupare acentuată de producția lui.

Imperativul acesta ni se impune în special nouă celor ce am suferit răsluiri dureroase, îngrămădiri de populațe, ani agricoli răi și guri de hrană sporite pentru paza și integritatea țării.

Munca agricolă are caracteristica că nu așteaptă. Trebue profitat de ori-ce zi frumoasă pentru lucru mai ales primăvara, când lucrările se aglomerează iar vântul usucă și bruma de umezeală, ce mai era în pământ. Nici sărbătorile nu trebue respectate în zorul muncei. Aceasta trebuie s'o înțeleagă muncitorii gliei, cărora s'a încercat să li se explice foloasele, dar fără putința de a fi convinși, dacă nu este mijloc de constrângere.

De aceia trebue să plecăm urechea la pământ. Să descifrăm taina ce zace în el, s'o dăm la lumină și s'o propovăduim cu suflet de apostoli.

Sunt multe de făcut în toate domeniile agriculturii, dar trebue să începem sistematic, fixând temelia unei organizațiuni solide, care să nu se năruie niciodată. Toate se vor lămuri și vor lua mersul normal dacă se va înfăptui: agronomul comunal și obligația culturilor.

Indrumarea și mai ales executarea dela centru a unui plan adaptat nevoilor locale, este o imposibilitate iar libertatea absolută în mânuirea pământului s'a dovedit principala cauză a decăderii agricole. Strigăte au fost de-ajuns și chiar legea agrară a prevăzut sancțiuni pentru cei ce nu-și muncesc loturile în mod rațional; dar cine a avut curajul să le aplice?.. S'au dat primarului toate însărcinările posibile. Din ele s'au executat acelea ce priveau un interes elec-

(Continuare în pag. 2-a)

O precizare a ministrului de externe turc în legătură cu acordul turco-bulgar

Declarațiile făcute de d. Saracioglu ziarului „Ulus"

Ankara, 24 (Rador). — Agenția telegrafică turcă transmite următorul interview, acordat ziarului „Ulus" de d. Saracioglu, ministrul afacerilor străine:

Intrebare: Informații sosite din diferite isvoare arată că cele mai deosebite și contradictorii afirmații sunt făcute asupra declarației bulgaro-turce. Unii comentatori pretind că Turcia a antrenat Bulgaria în orbita politicii britanice, pe când alții susțin, dimpotrivă, că Bulgaria a atras Turcia în politica axei. Nu credeți că ar fi oportun să definiți exact politica Turciei?

D. Saracioglu a răspuns: Nimic nu s'a schimbat în politica Turciei. Turcia rămâne credincioasă aliaților ei. Ea este hotărâtă a trăi în termeni buni cu toate puterile, în deosebi, cu vecinii.

Turcia nu ar putea, în nici un caz, rămâne nepăsătoare față de activități străine ce s'ar desfășura în zona sa de securitate.

Turcia se va opune cu armele ori cărei agresiuni îndreptate împotriva integrității sale teritoriale sau a independenței sale.

Acordul turco-bulgar este o înțelegere între două state a căror voință salvgardează pacea lor, care își întind mâna în mod cordial și declară că nu au nicăeri vreun scop agresiv oare-care.

Orice intenție, care s'ar manifesta în aceleași împrejurări și pentru realizarea unui țel asemănător, ar fi, de altfel, primită de Turcia cu aceeași simpatie.

MAREȘALUL PETAIN VA VIZITA SAINT ETIENNE

Vichy, 25 (Rador). — *Corespondentul agenției „D.N.B." anunță:*

Mareșalul Petain, șeful statului francez, va sosi, Miercuri, la Saint Etienne, marele centru industrial din Franța centrală, unde va inspecta diferitele întreprinderi metalurgice.

LEGAȚIA ENGLEZĂ SE VA RETRAGE SĂPTĂMÂNA ACEASTA DIN SOFIA

Sofia 24 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Membrii institutului britanic din Sofia au părăsit Luni capitala Bulgariei, plecând la Istanbul.

Știri culese din cercuri competente arată că în cursul acestei săptămâni se va produce și retragerea legației engleze din Sofia.

A DISPĂRUT UN AVION CANADIAN

New-York, 24 (Rador). — *Corespondentul agenției „D.N.B." comunică:*

Un avion militar canadian este dat lipsă de Vinerea trecută. Pe bordul său se aflau patru călători, printre cari și sir Frederick Banting, unul din descoperitorii insulinei.

Deoarece avionul nu a sosit la destinație și nu s'au primit nici comunicări prin radio, sunt temeri că aparatul s'ar fi prăbușit într'o regiune pustie.

PRIMARUL BERLINULUI IN VIZITĂ LA PARIS

Paris, 24 (Rador). — D. Steeg, primarul provizoriu și președintele orașului Berlin, a sosit Luni, împreună cu mai mulți consilieri municipali, la Paris, unde va rămâne câteva zile.

RĂZBOIUL MINELOR

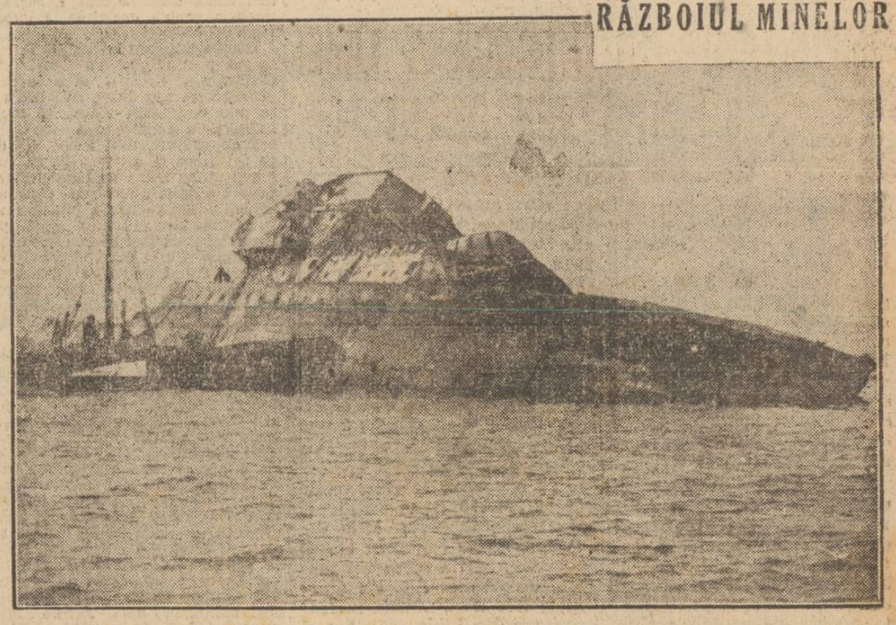

Distrugătorul englez „Gipay" a lovit o mină germană și s'a scufundat în Tamisa. Englezii lucrează la ridicarea lui

DISCURSUL FUEHRERULUI

CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 21 DE ANI DELA PROCLAMAREA PROGRAMULUI PARTIDULUI NAȚIONAL SOCIALIST

Munchen, 24 (Rador). — *In sala festivă a vechii Hofbrauehaus, în același loc în care, acum 21 de ani, partidul național-socialist și-a anunțat programul în 25 de puncte, a vorbit Luni Fuehrerul în fața primilor săi tovarăși de luptă.*

Vestea că Adolf Hitler avea să vorbească din nou în acest loc istoric s'a răspândit ca fulgerul în capitala mișcării național-socialiste.

Cu ore înainte ca Fuehrerul să-și fi început cuvântarea, toate străzile din jurul celebrei clădiri erau înțesate de lume care a ovaționat îndelung pe Fuehrer.

In sala funduară s'au adunat cei mai vechi combatanți național-socialiști, unii în uniforma partidului, alții în uniforma militară, mulți purtând încă distincțiile acordate în cursul războiului mondial, mulți însă purtând însemnele de merit ale luptei actuale.

Printre cei mai apropiați colaboratori ai Fuehrerului se aflau ministrii dr. Frick și Ohnesorge, dr Ley, Reichsstadthaler-ul von Epp, d. Lutze și comandantul de corp Huehnlein. Când purtătorul tradițional al steagului însângerat dela 9 Noembrie 1923 a apărut în sală, întreaga adunare s'a ridicat în picioare.

Impreună cu Fuehrerul au apărut apoi d. Rudolf Hess, locțiitor al Fuehrerului la conducerea partidului, d. Himmler, ministrul de stat Adolf Wagner și alții.

In mijlocul unui entuziasm furtunos, d. ministru de stat Wagner a salutat pe Fuehrer, care și-a început imediat cuvântarea.

Declarațiile Fuehrerului

Iată rezumatul neoficial al discursului transmis de agenția D. N. B.:

LUPTA NATIONAL SOCIALISTILOR CONTRA TRATATULUI DELA VERSAILLES

Fuehrerul a aruncat mai întâi o privire retrospectivă asupra formării partidului și asupra proclamării programului lui, care de atunci n'a fost căutași de puțin modificat, cu toate că au trecut atâția ani. El a subliniat în deosebi diferența ce există între acest partid și alte partide, arătând că această diferență stă în faptul că partidul național-socialist nu voește să reprezinte interesele vreunei păturі a poporului, ci dimpotrivă el și-a luat ca misiune principală a activității sale și a luptelor sale întregul popor german.

Partidele burgheze, ca și partidele marxiste — a continuat Fuehrerul — au fost sterpe chiar în vremea strălucirii lor. Numai grație acestei noui mișcări a putut fi evitată desmembrarea completă a națiunii germane. In fața partidului național-socialist mai stătea și rușinosul tratat de la Versailles, care trebuia să facă din Germania un stat sclav și s'o ducă la dispariție. Acestui tratat rușinos, poporul german i s'a opus pe două căi deosebite, împărțit fiind în două tabere. Amândouă au sperat ajutorul internațional. Burghezii și-au pus nădejdea într'o idee vagă a Societății Națiunilor, iar marxiștii în Internationala roșie. Nimeni nu se mai gândea la vechiul proverb: „Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta".

Eu am studiat cu toată atenția acest tratat rușinos dela Versailles și n'am uitat nimic din cuprinsul lui. L-am învățat pe de rost pagină cu pagină. Adversarii nu doreau o Germanie democratică pentru a-i permite apoi să se debaraseze de tratatul dela Versailles, ci aveau nevoe de o Germanie democratică pentru că numai o Germanie democratică putea îndeplini și satisface un asemenea tratat.

LUPTELE INTERNE DIN GERMANIA

Fuehrerul arată apoi că nu s'a îndoit niciodată de faptul că chiar în momentul când poporul german va scăpa de criza lui internă, el va putea — fiind un popor de 80 milioane de oameni — să rezolve și criza externă.

Expunând luptele interne pe mult prăbușirea cuiva cât i s'a prezis lui prăbușirea acestui sistem. De aceea, sunt bine călit în acest domeniu, a adăugat el.

Deasemenea, Fuehrerul a reamintit valul de minciuni și de care le-a dus partidul în domeniul politic pe când era în opoziție. Fuehrerul a reamintit că niciodată nu s'a prezis atât de

FUEHRERUL VORBIND

calomnii pe care adversarii lui l-au revărsat asupra-i. Astăzi nu mai face nicio impresie când aud venind din străinătate minciunile și calomniile.

Fuehrerul a continuat spunând că partidul eșia totdeauna mult întărit din înfrângerile pe care le-a suferit și mai ales din înfrângerea cea mai mare pe care a avut-o în 1923. In focul luptelor, conducerea partidului a putut alege oamenii cei mai buni. Puternica revoluție, pe care am provocat-o în Germania, a rămas cu totul neobservată pentru restul lumii. Nici astăzi chiar, ceilalți nu înțeleg că există în Europa două națiuni care au făurit ceva măreț.

REVOLUȚIA FASCISTA

Paralel cu noi, revoluția fascistă a dus la același rezultat. Există între aceste două revoluții nu numai o identitate absolută de țeluri, ci și una a căilor de străbătut și mai există încă o amiciție care reprezintă mult mai mult decât o cooperare în scopuri comune. Inamicii noștri nu înțeleg încă acest lucru. Ei nu înțeleg că atunci când eu consider pe un om ca prieten, prietenia mea este credincioasă și că această poziție nu poate cuprinde mașinații comerciale, căci eu nu sunt un democrat și prin urmare nu mă târguesc. Deasemenea, eu nu sunt un profitor de război, ci un om care dorește să i se recunoască dreptatea în chip echitabil după moarte, constatându-se că toată lupta pe care omul acesta a dus-o o viață întreagă a servit unui singur ideal înalt. In acest domeniu, nu vreau să arăt nicio slăbiciune. De aceea nu poate fi îndoială că alianța care unește aceste două revoluții și pe oamenii cari le conduc este indisolubilă, iar dacă unul dintre acești doi oameni se află într'o stuație mai puțin bună, celălalt îi va veni în ajutor.

De altfel, noi voim să batem un inamic comun. A fost o vreme când Italia disloca și atrăgea asupra ei mari forțe inamice. Numeroase vapoare engleze erau imobilizate, numeroase avioane britanice trebuiau să stationeze în Africa și tot așa numeroase trupe terestre. Faptul acesta era foarte avantajos pentru Germania.

LUPTA GERMANIEI PE MARE

Lupta noastră pe mare nu este decât la început. Motivul este că noi am voit mai întâi să instruim echipagiile pentru submarinele noastre care acum sunt construite și vor fi trimise pe mare. Dușmanul poate fi sigur că aceste submarine vor veni.

Chiar acum două ceasuri am primit informația că în ultimele două zile forțele marinei germane din apele îndepărtate, împreună cu submarinele, au scufundat 213.000 tone de vapoare inamice și că din aceste 213.000 tone, 190.000 au fost scufundate numai de submarine. Un convoi întreg, cu o deplasare totală de 125.000 tone, a fost distrus eri.

Dar domnii aceia dela Londra pot să se aștepte în cursul lunilor Martie și Aprilie la cifre și mai impresionante. El își vor da atuncea bine seama dacă am dormit în cursul iernii și vor vedea cine a știut să folosească vremea în cursul acestor lungi luni ce au trecut și în cursul cărora noi ne-am folosit într'o mică măsură de ajutorul submarinelor.

Italia a atras asupra ei mari forțe inamice, ceeace ne ușurează astăzi sarcina. Ne este complet indiferent unde vom scufunda vase britanice, fie în Marea Nordului fie în Marea Mediterană. Rezultatul este același. Un lucru este sigur: acolo unde englezii se vor atinge de continent, ne vom opune lor cu toate forțele noastre și pretutindeni unde vor exista vase engleze, submarinele noastre li se vor opune până când se va fi obținut hotărîrea finală.

GERMANIA AȘTEAPTA

Dacă adversarii mei cred că pot să ne înspăimânte cu timpul, pot să constat că am învățat și că știu să aștept; dar în tot timpul cât a trebuit să aștept nu mi-am pierdut vremea.

Intr'adevăr a trebuit să așteptăm zece ani, începând din 1923 până când am ajuns la putere. Am muncit cu râvnă în acești zece ani. Am făcut mari înfăptuiri în acest timp. Dar niciodată nu ne-am fixat o dată, pentru înfăptuirea cutărui sau cutărui țel. De asemenea lucruri nu sunt capabili decât adversarii noștri.

Acești ziariști au știut și în trecut cum avea să se petreacă totul. In 1932 ei spunea: „Naț.ional-socialismul e mort. Fuehrerul a refuzat să preia puterea.

(Continuare în pag. 9-a)